

LIBRIS

We know
books

Mari clasici ilustrați

Charles Dickens

Marile
speranțe

Traducere și adaptare din engleză:
Irina Chirica

SUPERCOLECȚIA TA

Editura ARC

Cuprins

Charles Dickens	5	12	89
Faceti cunoștință cu personajele	8	13	92
1	11	14	95
2	16	15	100
3	24	16	103
4	29	17	107
5	37	18	112
6	45	19	119
7	51	20	129
8	54	21	132
9	66	22	136
10	73	23	142
11	84	24	145

Limba mea de copil nu a reușit să extragă un cuvânt mai lung decât Pip din numele meu de familie Pirrip și din numele de botez, Filip. Și fiindcă eu îmi spuneam Pip, am rămas Pip.

Nu mi-am văzut niciodată părinții și nu mi-a căzut în mână vreun portret de al lor (au trăit înainte de epoca fotografiilor), așa încât mi-am plăsmuit imaginea lor după pietrele de mormânt. Forma literelor de pe piatra de mormânt a tatălui mă făcea să văd un om scurt și îndesat, iar forma inscripției: „și Georgiana, soția celui de mai sus”, m-a dus la ideea că mama era pistruiată și bolnăvicioasă. Lângă mormântul părinților se aflau cinci romburi mici de piatră, în amintirea celor cinci frați ai mei care au renunțat de timpuriu la viața aceasta de lupte, iar lespezile m-au făcut să cred că bieții copii s-au născut cu toții culcați pe spate și au stat cu mâinile în buzunare, cât timp au fost în viață.

Trăiam într-un ținut mlăștinos, lângă cotitura din vale a fluviului, la 20 de mile depărtare de mare. Într-o zi rece și posomorâtă de toamnă mă aflam în cimitirul plin de urzici și înțelegeam, poate pentru prima oară, că întinderea necultivată de dincolo de cimitir, străbătută de gropi și presărată cu cantoane, pe care pășteau cirezi, era ținutul mlaștinilor, că șuvița plumburie de la

capătul ei era fluviul, iar locul îndepărtat și sălbatic de unde năvălea vântul era marea. Apoi, deodată, un om s-a ridicat dintre morminte, lângă intrarea în biserică.

– Stai liniștit, diavole, că de nu, îți succesc gâtul!

Era un ins înfricoșător, îmbrăcat cu o haină grosolană cenușie și avea o cătușă mare de fier la picior. Bocancii îi erau rupti, iar la cap era legat cu o basma zdrențuroasă. Arăta de parcă ar fi ieșit din apă sau noroi, era sfâșiat tot de pietre și mă răcini. Șchiopăta tremurând și se uita la mine mormăind. Dinții îi clănțăneau de frig. Mă apucă de bărbie.

– Vă rog, domnule, să nu îmi suciți gâtul, l-am implorat eu.

– Cum te cheamă? întrebă omul. Spune iute.

– Pip, domnule.

– Unde locuiești?

Am arătat cu degetul printre plopii de pe malul neted, spre satul aflat cam la o milă depărtare de biserică.

După ce m-a privit o clipă, omul mă întoarse cu picioarele în sus și cu capul în jos, golindu-mi buzunarele. Dar în afară de o bucată de pâine, nu găsi nimic. Când biserica se întoarse din nou în picioare, m-am așezat tremurând pe o piatră înaltă de mormânt, în timp ce el înfuleca pâinea cu lăcomie.

– Ce obraji bucălați ai, piciule! Să fiu al naibii dacă nu i-aș mânca! spuse omul, clătănând amenințător din cap.

M-am încleștat cu putere de piatra pe care mă așezasem, ca nu cumva să încep să plâng.

– Ia spune-mi, unde ți-e mama?

– Acolo! am răspuns eu.

Omul tresări ca și cum ar fi vrut să o ia la goană, apoi se uită unde am arătat.

– Pe piatra aceea de mormânt scrie: „și Georgiana, soția celui de mai sus”. Acolo este mama.

– Aha! făcu el. Iar alături de ea e tatăl tău?

– Da, domnule, am spus eu. „Răposat în această parohie”.

– Și tu pe lângă cine trăiești acum, dacă te mai las eu cu zile?

– Locuiesc cu sora mea, doamna Gargery, nevasta lui Joe Gargery, fierarul.

– Nu mai spune! Fierarul! făcu el. Și își privi picioarul.

După ce își plimbă de câteva ori privirea întunecată de la picior la mine, mă înșfăcă de amândouă mâinile și mă împinse pe spate, uitându-se pătrunzător în ochii mei. Eu îl priveam cu deznădejde.

– Mă întreb dacă să te las cu zile. Știi ce e aia o pilă?

– Știu, domnule.

– Dar haleala știi ce e?

– Știu.

După fiecare întrebare mă înghiontea mai tare, ca să mă înfricoșeze mai mult.

– Ai să îmi aduci o pilă. Mă împunse din nou. Și ai să îmi aduci haleală. Și iar mă zgâlțâi. Dacă nu, îți scot măruntaiele.

Eram atât de speriat și de amețit, încât m-am agățat de el cu amândouă mâinile.

– Dacă ați fi atât de bun și nu m-ați mai zgâlțâi, n-aș mai fi atât de amețit și aș înțelege mai bine, îndrăznii eu să spun.

Mi-a dat un ghiont zdravăn și m-a răsucit din nou cu capul în jos, iar biserica sări iar deasupra norilor. Apoi m-a așezat pe marginea pietrei de mormânt.

– Mâine dis-de-dimineată ai să îmi aduci pila și ceva haleală. Mi le aduci acolo, la dig. Și nu cumva să sufli o vorbă că m-ai văzut. Așa poate te las în viață. Dar dacă îți dai în petic și sufli o vorbuliță cât de mică, îți scot inima și ficații și îi mănânc fripți. Degeaba vei încerca să te ascunzi. Poți să zăvorăști ușa, să te ascunzi în pat, să îți tragi așternutul peste cap. Dar când îți va fi lumea mai dragă și vei crede că ai scăpat, am să mă furișez la tine și am să îți spintec burta și am să îți scot măruntaiele. Înțelegi ce spun?

Am promis că am să îi aduc pila și ce voi găsi de-ale gurii, și că voi veni a doua zi în zori la dig.

– Spune: Să mă trăsnească Dumnezeu dacă nu voi face așa!

Am spus după el și omul m-a dat jos de pe piatra de mormânt.

– Acum, cară-te acasă!

După câteva clipe, m-am uitat în urmă și l-am văzut cum înainta șchiopătând spre fluviu, strângându-și trupul cu mâinile, înfrigurat. Apoi mă cuprinse iarăși frica și am pornit-o din nou spre casă, fără să mă mai opresc.

Sora mea, doamna Gargery, era cu peste douăzeci de ani mai în vârstă decât mine și se bucura de o bună reputație în mintea ei și a vecinilor, pentru că mă creștea „cu mâna”. Nu prea înțelegeam ce înseamnă asta, dar știam că avea o mână grea, pe care obișnuia să o abată asupra soțului ei și a mea, deopotrivă. De aceea îmi spuneam că Joe Gargery și cu mine fusesem amândoi crescuți „cu mâna”.

Nu era prea arătoasă soră-mea și de aceea mi se părea că trebuie să îl fi determinat pe Joe să o ia de nevastă, trăgându-i scatoalce. Joe era un bărbat frumos – avea o față senină înconjurată de un păr bălai și ochi de un albastru senin. Era blând, împăciuitor și prostuț, bietul de el.

Soră-mea avea păr negru și o piele atât de roșie, încât părea frecată cu o răzătoare, nu cu săpun. Era înaltă și osoasă și purta mereu un șorț grosolan. I se părea că e o cinste nemaipomenită pentru ea și o mare rușine pentru Joe că era obligată să poarte tot timpul șorțul acesta. Deși nu îmi dau seama de ce era silită să îl poarte și de ce nu îl putea da jos oricând voia.

Joe avea o fierărie lipită de casa noastră de lemn, cum erau mai toate locuințele din ținut pe vremea ace-

ea. Când m-am întors acasă de la cimitir, fierăria era închisă și Joe stătea singur în bucătărie.

– Doamna Joe a ieșit din casă de zece ori până acum ca să te caute, Pip. Chiar adineaori a plecat să te caute încă o dată. Și a luat și „gâdiliciul” cu ea.

„Gâdiliciul” era un băț lustruit de atâtea atingeri cu sărmana mea făptură.

– Ba se așeza, ba se scula. A țâșnit afară cu „gâdiliciul”, spuse Joe, scormonind focul cu vătraiul.

– De mult a plecat, Joe?

– Știi și eu... Uite-o că vine! O văd pe fereastră. Pip, ascunde-te în dosul ușii! spuse Joe.

Soră-mea deschise larg ușa și dându-și seama că există undeva o piedică, ghici cauza și își urmă cercetările cu „gâdiliciul”. Încheierea a fost că m-a aruncat spre Joe (se folosea adesea de mine ca de un proiectil conjugal). Joe, bucuros să mă primească în orice condiții, făcu zid de apărare cu piciorul lui.

– Unde ai fost până acum, maimuțoiule? întrebă doamna Joe, bătând cu piciorul în dușumea.

– Am fost la cimitir, am răspuns eu, frecându-mă de perete.

– La cimitir! repetă soră-mea. Dacă n-aș fi fost eu, de mult ți-ar fi putrezit oasele acolo. Cine te-a crescut cu mâna?

– Dumneata, am spus eu.

– Și de ce, mă rog? strigă soră-mea.

– Nu știu, scâncii eu.